

Aan Minister van BZK
Van DenB/CZW

nota

Commissiebrief EK Tijdelijke wet digitale beraadslaging en
besluitvorming decentrale overheden

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2022-0000318144

Datum

13 juni 2022

Opgesteld door

Samengewerkt met
CZW/S&B

Bijlage(n)

2

Aanleiding

U hebt uw dilemma m.b.t. de verlenging van de Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming (hierna: Tijdelijke wet) met de Eerste Kamer gedeeld en de Eerste Kamer om een oordeel gevraagd. De vaste commissie van de Eerste Kamer heeft op uw brief geantwoord dat zij geen reden zien om de Tijdelijke wet te verlengen.

Geadviseerd besluit

1. De Tijdelijke wet laten vervallen gelet op de reactie van de Eerste Kamer.
2. Ter voorbereiding van een mogelijke uitbraak te kiezen voor optie 2: het voorbereiden van een nieuwe tijdelijke wet.
3. De Tweede Kamer een afschrift te zenden van uw antwoordbrief aan de Eerste Kamer. Hierbij wordt ook voorafgaande correspondentie als bijlage meegezonden.

Kern

Ad. 1. Vervallen of verlengen:

- U hebt de Eerste Kamer meegenomen in uw overwegingen om de Tijdelijke wet te verlengen. De Eerste Kamer heeft aangegeven in uw brief geen aanleiding te zien om af te wijken van haar eerder ingenomen standpunt inzake de door de regering gewenste verlenging van de Tijdelijke wet.
- Gelet hierop ligt het in de rede de Tijdelijke wet niet te verlengen. De wet vervalt in dat geval automatisch op 1 juli 2022.
- In de zomermaanden zal dit voor de decentrale volksvertegenwoordigingen geen groot probleem zijn, omdat er tijdens het reces geen vergaderingen plaatsvinden.

Ad. 2. Anticiperen op een uitbraak in het najaar

- In de nota van 25 april zijn drie opties gegeven voor het geval de Tijdelijke wet niet wordt verlengd en er een opleving van het aantal besmettingen zal plaatsvinden.
- Optie 2 om een nieuwe spoedwet tot stand te brengen als COVID-19 opnieuw oplaait heeft de voorkeur. Deze tijdelijke wet ligt al klaar, maar moet opnieuw het volledige proces van bestuurlijke afstemming, besluitvorming in de MR, advisering door de Raad van State en parlementaire behandeling doorlopen.

- Door in de Kamerbrief nadrukkelijk te benoemen dat een nieuwe tijdelijke wet wordt voorbereidt, komt u tegemoet aan de zorgen bij gemeenten, provincies en waterschappen. Zij hebben aangegeven de mogelijkheid voor digitaal vergaderen te willen behouden voor het geval er sprake is van een opleving van het virus.

Onze referentie
2022-0000318144

Datum
13 juni 2022

	Optie	Afweging
1.	Digitaal vergaderen meenemen in eerste tranche wijziging Wpg	Deze optie wordt ontraden. Deze aanpassing zou worden gemaakt om snel te kunnen ingrijpen bij een nieuwe COVID-uitbraak om voorbereid te zijn op het najaar. Op dit moment bevat de Twm een uitzondering voor vergaderingen van de volksvertegenwoordiging. Dit betekent dat die vergaderingen, ook als er beperkende maatregelen zijn, wel fysiek mogen plaatsvinden. De Tijdelijke wet bevat een mogelijkheid om in het belang van de gezondheid van de deelnemers digitaal te vergaderen. Het is de vraag hoe de uitzondering zich zou verhouden tot een andere bepaling in de Wpg waarin digitaal vergaderen wordt toegestaan. Daarbij is het de vraag of VWS dergelijke bepalingen mee zou willen nemen in het traject.
2.	Nieuwe spoedwet tot stand brengen als corona opnieuw oplaat	Deze optie wordt aangeraden. De Eerste Kamer heeft toegezegd bij de stemming over de verlenging van de Twm dat zij spoedwetten snel zullen behandelen indien nodig. Als in het najaar blijkt dat het nodig is om decentrale volksvertegenwoordigingen de mogelijkheid te bieden om digitaal te vergaderen dan kan een spoedwet in procedure worden gebracht die (hopelijk) snel door beide kamers wordt behandeld. De Kamers kunnen op dat moment oordelen of zij een nieuwe tijdelijke wet noodzakelijk vinden. Dit is de meest zuivere weg (zie ook hierna).
3.	Tempo permanente wet versnellen	Deze optie wordt ontraden. Tijdens de behandeling van de Tijdelijke wet is toegezegd dat de permanente regeling een nieuwe afweging vergt. Het doel van de permanente regeling is (ook) om in de situatie dat geen beperkende maatregelen gelden de mogelijkheid tot digitaal vergaderen te bieden. De permanente regeling is nadrukkelijk niet bedoeld voor crisissituaties. Voor crisissituaties moet worden afgewogen of een spoedwet nodig is die van toepassing is op de dan geldende situatie.

- De Tijdelijke wet beperkt geen grondrechten. De Tijdelijke wet is bedoeld om ervoor te zorgen dat decentrale volksvertegenwoordigingen altijd kunnen vergaderen, ook als het virus weer oplaat en weer meer mensen besmet raken, maar er nog geen beperkende maatregelen gelden. Het is voor gemeenteraden en provinciale staten op grond van de covid-maatregelen nooit verboden geweest om fysiek bij elkaar te komen. Zowel onder de noodverordeningen als onder de Twm gold een

uitzondering die samenhang met hun grondwettelijke positie. De tijdelijke wet staat dus in die zin los van de maatregelen.

Onze referentie
2022-0000318144

Datum
13 juni 2022

Ad. 2. Overige inhoud van de brief:

- Naast de keuze voor het laten vervallen of verlengen van de Tijdelijke wet, wordt voorgesteld om twee zaken ongeacht de gekozen optie aan de Eerste Kamer te melden.
- De Eerste Kamer beschrijft in haar brief dat er geen juridische grondslag meer is voor verlenging nu er geen beperkende maatregelen meer gelden onder de Twm. Daarnaast stelt de vaste commissie dat een permanente regeling een geheel nieuwe afweging vergt
- Het punt van de juridische grondslag is niet juist. De Tijdelijke wet bevat geen limitatieve gronden op basis waarvan de Tijdelijke wet verlengd kan worden. Enkel dat dit bij KB moet gebeuren. Daarbij komt dat de Tijdelijke wet tot stand is gebracht nog voordat de Twm in werking is getreden. De Tijdelijke wet is dus niet verbonden met de Twm.
- Wel is tijdens de behandeling van de tijdelijke wet in de EK door uw ambtsvoorganger aangegeven dat de Tijdelijke wet alleen verlengd zou worden als de gezondheidssituatie daarom vraagt.
- Het standpunt dat de permanente regeling een nieuwe afweging vergt wordt onderschreven. Daarom wordt in de brief aangegeven dat u ook enkel legitimatie ziet in het geldig houden van de Tijdelijke wet, omdat er nog daadwerkelijk gebruik van wordt gemaakt in het kader van Covid-19.
- Mocht de wet vervallen en de Covid-19 situatie daartoe nopen, dan zal er een nieuwe Tijdelijke wet worden ingediend. De permanente regeling kent andere doelstellingen en andere bepalingen. Gelet op de noodzaak van uitvoerbare en kwalitatieve wetgeving is het voor deze permanente regeling niet gewenst in te leveren op de zorgvuldigheid in het proces.
- Om die zuiverheid van het onderscheid tussen de Tijdelijke wet en een permanente regeling te behouden, schrijft u dat u na het vervallen van de Tijdelijke wet het werk aan de permanente regeling niet versnelt. Argument hiervoor is dat de RvS nog geen principiële afweging over een structurele mogelijkheid voor digitale beraadslaging en besluitvorming heeft gemaakt; bij het uitbreken van de Covid pandemie stond het advies van de RvS in het teken van continuïteit van bestuur.
- De permanente regeling wordt aan het parlement aangeboden nadat de te consulteren partijen in de gelegenheid zijn gesteld zorgvuldig naar de voorstellen te kijken. Dat proces zal binnenkort starten. Naar verwachting zal een wetsvoorstel voor de permanente regeling in de eerste maanden van 2023 worden ingediend.

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoordbrief aan EK	Ter akkoord
2	Afschrift aan TK	Ter akkoord

3	Commissiebrief EK	Ter kennisname
---	-------------------	----------------

Onze referentie
2022-0000318144

Datum
13 juni 2022